

1F5**E1****D.El.Ed. Examination****NOVEMBER, 2021****First Year (2016 Revised Syllabus)****PEDAGOGY OF LANGUAGE (I & III Language)****MARATHI****Time : 11.00 to 1.00 Hrs.****Date : 22/11/2021****(3 Pages)****Max. Marks : 40**

1. (A) पुढील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :

2

(1) अवगामी पद्धतीमध्ये उद्गामी पद्धतीच्या उलट प्रक्रिया होते. ✓

(2) मातृभाषेमुळे विद्यार्थ्यांचे शब्दभांडार व ज्ञानभांडार विकसित होत नाही. ✗

(B) खालील शब्द योग्य क्रमाने लिहा :

2

(1) लेखन, वाचन, श्रवण, भाषण.

(2) आधुनिक काव्य, पंतकाव्य, तंतकाव्य, संतकाव्य.

(C) पुढील अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहा :

4

(1) आशीवाद

(2) निरिक्षण

(3) विशेषनाम

(4) पुस्कळ.

E1**1 of 3****P.T.O.**

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

- (1) अध्यापन पद्धती व तंत्रे यातील फरक स्पष्ट करून लिहा.
- (2) कथन पद्धतीचा प्रभावी वापर अध्यापनात कसा कराल ?
- (3) अभ्यासपूरक कार्यक्रमातील उदासीनता कशी दूर कराल ?
- (4) विद्यार्थ्यांच्या लेखन व वाचन विकसनासाठी कोणते उपक्रम सुचवाल ?

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 180 शब्दांत लिहा :

12

- (1) संत साहित्य व बोलीभाषा यांचा संबंध सांगा.

किंवा

मराठी भाषेच्या अध्ययन-अध्यापनाशी संबंधित समस्या स्पष्ट करा.

- (2) मराठीच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष सांगा.

- (3) अभ्यासक्रमाचे चार घटक कोणते ? ते स्पष्ट करा.

- (4) प्रक्षेपित साधनांचा वापर अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेत कसा कराल ?

किंवा

अभ्यासक्रम तयार करतांना तुम्ही कोणती तत्त्वे विचारात घ्याल ?

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा :

12

(1) अध्ययन वातावरण निर्मिती म्हणजे काय ? सोदाहरण स्पष्ट करा.

(2) अध्यापनाच्या विविध पद्धतींची नावे सांगून नाट्यीकरण पद्धतीचा वापर अध्यापनात कसा कराल ?

किंवा

ज्ञानरचनावादी अध्यापनाचे नमुना पाठ टाचण (आराखडा) तयार करा.

(3) शिक्षक म्हणून तुम्ही उत्तम वाचनाचे कोणते निकष विचारात घ्याल ?